

VAN STADSTIMMERMAN-METSELAAR TOT
DIRECTEUR VAN GEMEENTEWERKEN
DOOR DR. H. C. H. MOQUETTE.

Wie was hier oorspronkelijk van stadswege aangesteld om zorg te dragen voor en toezicht te houden op de stedelijke gebouwen, bruggen, straten, kaden, enz., kortom op de stadsfabricage?

In 1373 vernemen wij hieromtrent voor het eerst wat; de stad werd toen n.l. in vier deelen gesplitst en over elk vierendeel werden twee brugmeesters aangesteld. Behalve het toezicht op de bruggen behoorde blijkens het oudste keurboek ook nog tot hun taak, om zich bij brand met een vuurpan¹⁾ naar het hun aangewezen vierendeel te begeven, zoodra zij de brandklok hoorden luiden en te zorgen, dat de vuurpan bleef branden, zoolang de brand duurde. Zij mochten echter ook een ander in hun plaats zenden. Bovendien waren zij verplicht ieder jaar rekening en verantwoording te doen van het hun door de vroedschap toegestane geld, ieder voor zijn vierendeel.

In 1507 kwam hierin verandering. Den 29sten April besloot de vroedschap in plaats van de brugmeesters „twee goede mannen” te nemen, „die de stede daertoe setten sal, die een redelic loen hebben sullen voer haeren arbeit”; 6 Mei d.a.v. stelde men dit loon op „9 rinsguldens sjaers mit hem tween ende sy sullen hebben tproffijt datter off komen sall van de brugge int oestvirendeel op ende toe ende weder te sluyten ende sy sullen scotvrij ende waeckvrij sijn”. Als eerste „timmermeesters”, zooals zij genoemd worden, vinden wij Willem Geerijtsz., een handschoenmaker, en Adriaen Hugesz., beiden leden van de vroedschap. In 1509 reeds wordt alleen de laatste als timmermeester genoemd, nadat 4 Mei 1508 nog was bepaald, dat elk dezer heeren 8 pond hollands zou genieten. Tot 1533 vernemen wij verder niets van deze nieuwe instelling, die waarschijnlijk niet al te goed voldeed. Den 9 Juni 1533 achtte de vroedschap het tenminste noodig een bekwaam persoon aan te stellen „omme aanschouw ende toesigt te hebben tot allen der stede werken omme d' arbeyders toe te drijven tot vorderinge ende proffijt van de stede”. Op Gerrit Gerritsz. viel de keuze, maar pas 7 Mei 1534 hooren wij, dat burgemeesters en

---

1) Een ijzeren voorwerp, waarin pik werd gebrand.